

Slechte tijden, slechte tijden

De cast van deze aflevering, in volgorde van opkomst:

Robbert Fokkink - hoofdrolspeler, te vroeg geboren en zijn hele verdere leven te laat
Walter Theunisse - teamcaptain die vergeefs probeert het team op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen
Henk Ochtman - ochtendmens, het geheime wapen van Overschie, tot nu toe altijd op tijd
Albert Segers - een diepzinnig theoreticus, die ook wel eens te laat komt

Korte inhoud van het voorafgaande: Hans Brobbel wordt afgevoerd met een zenuwinzinking naar een verzorgingshuis te Vianen (provincie Zeeland). Walter Theunisse neemt zijn taak als captain over.

Op 15 november moesten wij uit tegen Paul Keres, standplaats Utrecht, Willem Dreeslaan 55, denksportcentrum De Remise. Ik had het adres uit mijn hoofd geleerd en tien keer de aanvangstijd gecontroleerd: 13.00 uur. Als klap op de vuurpijl had ik zelfs een klein plattegrondje uitgeprint van de omgeving. Ik heb sinds kort een superdeluxe routeplanner op mijn PC. Er kon niets misgaan.

De bedoeling was eerst dat ik met de trein naar Utrecht zou reizen, maar een week voor de wedstrijd had ik een auto gekocht. Zo'n ding moet je zoveel mogelijk misbruiken, dus in plaats van met de trein naar Utrecht ging ik met de auto naar Overschie om te zien of ik nog mensen mee kon nemen. Om 10 over 12 stapte ik ons clublokaal binnen, vijf minuten voor de aangegeven vertrektijd. Op tijd. Het was een onwennig gevoel, jeukend als een merktekentje in een nieuwe trui.

Het clublokaal was bijna leeg. Alleen Henk en Walter zaten in de kantine, de rest was al weg. Henk en Walter zouden meerijden met Albert, die vanuit Bodegraven helemaal via Overschie naar Utrecht ging. Nu ik er was met mijn nieuwe auto was die omrit overbodig, maar het was te laat om Albert af te bellen. Rotsvast bleven wij wachten tot half één en zie daar, Albert verscheen aan ons. Uitgerekend deze man heeft mij in een voorgaand nummer van het clubblad de strenge tucht aanbevolen.

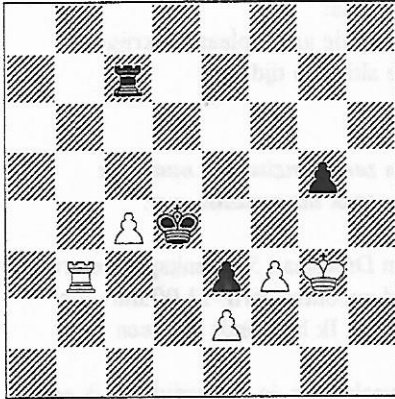
Nadat wij enige vriendschappelijkheden hadden uitgewisseld met de guppenkoppen van de visclub, de andere vereniging voor echte kerels, waren wij klaar voor vertrek. Walter reed mee met Albert en Henk reed mee met mij. "Rij maar achter ons aan", zei Albert. Voordat we wegreden waren er in Alberts mooie rooie auto twee gebogen hoofden zichtbaar, die tuurden in wat leek op een stratenboek: Albert en Walter op zoek naar de Dreeslaan. We lagen toen al meer dan een kwartier achter op het schema, dat toch al niet zo ruim was.

Onderweg begon het steeds harder te regenen en de ruiten bleven maar beslaan. Het was pas mijn tweede rit met de auto en ik wist niet wat ik eraan moest doen. De ventilator stond op maximaal en de verwarming op tropisch, maar het hielp niks. We kwamen handen tekort. Met mijn linkerhand hield ik het linker zijraam schoon en Henk nam wisselbeurten tussen voorruit en rechter zijraam. Vanwege het beslaan was Albert niet meer in beeld. "Is dit de afslag Amsterdam?" brulde ik boven de ventilator uit. Henk draaide het zijraam open en hing half naar buiten: het was de afslag Amsterdam. Die moesten we hebben en dan de volgende afslag Utrecht centrum. Daar zaten we plotseling weer achter Albert. Het was één uur. Met een beetje mazzel zouden we maar tien minuten te laat zijn.

In Utrecht was het volgens mijn routeplanner almaar rechtdoor, even slingeren bij het station, en dan was de Dreeslaan ergens aan de rechterhand. Albert reed almaar rechtdoor, vol vertrouwen reden wij er achteraan. Totdat Albert stopte en uit de auto stapte. "Weten jullie misschien de weg?" Wij stonden midden op de drukste verkeersweg door Utrecht en het rode stoplicht stond alweer op groen. "Ja hoor, wij weten de weg!" zei ik zo geruststellend mogelijk. Henk nam het plattegrondje in zijn hand en door een schoongeveegd stukje raam was het station zichtbaar. Het station stond nog net op de plattegrond. Daar gingen we, het was het einde van het stuk rechtdoor en het begin van het stukje slingeren. We moesten ergens onder het spoor door. "Was die brug nou het spoor, of is die volgende brug daar rechts het spoor?" vroeg ik. Henk wist het niet binnen 2 seconden en zo gokte ik op de volgende brug en gooide de nauwelijks verzekerde auto rechtsaf, blind vanwege de beslagen ramen, op goed geluk dat er niemand naast me zat. Fout gegokt, de brug bleek een galerij van Hoog Catherijnen: we waren al onder het spoor door. Opnieuw kwamen we stil te staan voor een rood stoplicht. Achter ons stapte Albert uit de auto. Hij bleek nu precies te weten waar we zaten. "Je bent de verkeerde kant op gegaan, we moeten draaien." Dat bleek gemakkelijker gezegd dan gedaan op een volle Catherijnse Singel, druk vanwege de Sinterklaasinkopen. Het stoplicht liet er per keer maar 2 of 3 auto's door. Het duurde bijna een kwartier voor wij aan de beurt waren. Vlak voor een politieauto maakte Albert een bocht van 180 graden rond een verkeersbord met een rode rand en een gebogen pijl in het midden. Wij doken er achteraan. We hebben nog maar één keer moeten stoppen om de

weg te vragen en kwamen nog vast te zitten in de intocht van Sinterklaas, maar dat kon de pret niet meer drukken.

Al met al een half uurtje te laat. Daar ben ik wel aan gewend. Erger was het dat ik in de partij ook een keer verkeerd ben afgeslagen. In mijn partij stond het op de 43e zet als volgt:

Ik heb zwart en ben op de 38e zet zo stom geweest om in een vlak toreneindspel een pion weg te geven. Slecht spel in tijdnood. Mijn volgende zetten waren ook niet zo best, maar bij goede verdediging heb ik nog steeds remise. Ik denk niet na: 44 ... **Te7?** Juist was **Txc4** en zwart gaat zijn g-pion ruilen tegen de witte f-pion, b.v: 44 ... **Txc4** 45 **Td3+ Ke5** 46 **Txe3+ Kf5** 47 **Te8 Kf6** 48 **e4 Tc1**. Wit kan dan niet verder komen zonder de genoemde pionneruil en er blijft een remisestelling over. Nu gaat het met de zwarte koning de verkeerde kant op **45 Td3+** dwingt mijn koning rechtsaf te slaan **Kxc4** **46 Kg4 Te5** **47 Kh5!** Dat was de clou: de witte koning komt via de achterdeur het strijdveld binnen, terwijl de zwarte koning hulpeloos toekijkt hoe zijn toren aan de grond genageld staat. Zwart geeft het op.

(wordt vervolgd)

Robbert Fokkink

Loosing in the PK

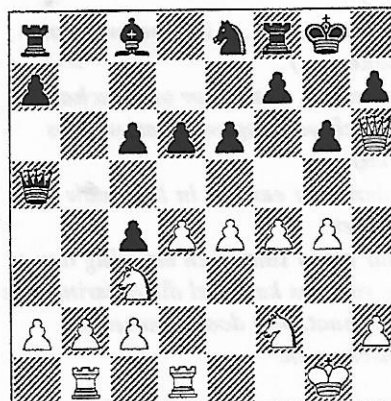
Met het bloed nog aan de neus van de hardhandige nederlaag tegen Peter Egge voor de beker, is het een gepast moment om nu eens stil te staan bij het fenomeen (leerzame) verliespartijen. Tegen Peter lag het gelukkig niet aan de opening. Ik was namelijk uitgedaagd om met wit de variant **1.e4 c6 2. d4 d5 3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Pd7 5.Pg5 Pgf6 6.Ld3 Dc7 7.P1h3!?** te spelen, mijn bizarre nieuwtje waar ik eerder over schreef in dit illustere cluborgaan. Peter kwam na **7...e6?! 8.De2! Pb6** (er dreigde **9.Pxf7!**) **9.Lf4 Ld6 10.Lxd6 Dxd6 11.0-0-0** met de verbetering **11...Ld7** (i.p.v. 0-0) en de lange rochade, maar ook nu kwam wit duidelijk in het voordeel: in vergelijking met normale Caro-Kann varianten na **4...Lf5!** blijft zwart met de slechte loper van de witte velden zitten. Op een gegeven moment deed Peter een pion in de aanbieding en had zeer goed gezien dat deze venijnig gif bevatte. Ik had geen bezwaar om die pion 'even mee te nemen', maar kreeg daar al snel spijt van. Aan Peter verder de eer, of aan de redactie het genoegen, om deze partij af te drukken en nader te bespreken. Afgelopen zomer was er uiteraard weer een persoonlijk kampioenschap (PK) van de R.S.B. Hiervoor wordt al enige jaren de perfecte "Fokker formule" toegepast (7 rondes Zwiters, afwisselend 's avonds en twee zaterdag-middagen), helaas niet meer onder de Fokker vlag. Dit jaar kon ik weer eens mee doen en was samen met "handige Henkie" Ochtman jammer genoeg de enige vertegenwoordiger van ons schaakgenootschap. Verdient winnaar werd het (jeugd)talent Middelburg. Hét kenmerk van goede spelers vind ik met name het vermogen om verloren stellingen te redden (een goede mentaliteit dus), maar deze Middelburg kan ook nog meer dan dat! Henk Ochtman zal niet tevreden zijn over zijn eindresultaat, een ongelukkige nederlaag in de laatste ronde tegen van der Plas wierp hem terug uit de top. Vorig jaar werd Henk trouwens nog gedeeld tweede of derde! Mijn eigen resultaat was desastreus! Ik begon met twee ongelukkige nederlagen en eindigde in stijl met nog twee nederlagen. Er was maar één partij waar ik tevreden over kan zijn (volgens anderen had ik mazzel...), maar die krijgen jullie dus lekker niet te zien. Nee, verliespartijen dat is het ware! Je voelt weer even heel intens dat je leeft, en oh wat zijn ze leééééerzaam!

1) Niet doortastend genoeg.

Albert Segers - Stefan Tabak (Capelle) / 1e ronde / Pirc opening

Geen kleine jongen om tegen te beginnen, elo 2214, versloeg onlangs overtuigend Erik voor de

*KNSB beker. 1.e2-e4 d7-d6 2.d2-d4 g7-g6 3.Pb1-c3 c7-c6 (een stiefkindje van de Pirc-verdediging, de "moeder van alle openingen") 4.Lc1-e3 Pg8-f6 5.f2-f3 Met deze zet schakel ik over naar een bekend systeem tegen de "normaal-pirc". Voor het eerst speel ik dit zelf met wit en het bevalt me zo goed dat ik dit zeker vaker zal doen. Frappant dat ik tegen mijn eigen lijfopening al zo'n beetje alle systemen met wit uitprobeer heb. Met deze variant verloor ik trouwens ooit eens met zwart op leerzame wijze van onze hoofdredacteur. Wit dreigt met de lange rochade, als zwart snel kort rocheert loopt hij gevaar, als hij tegenspel zoekt met snel b7-b5 (wat hij wel moet doen!) en zomaar loperruil op h6 toelaat met Dxd6 zonder korte rochade, dan rocheert wit opeens kort (!) en de zwarte koning kan nergens meer naar toe. 5...b7-b5 6.Dd1-d2 Pb8-d7 Zwart is zo slim om geen tempo te besteden aan 6...Lg7 waarop zondermeer 7.Lh6 zou volgen! 7.Pg1-h3!? Pd7-b6 8.Ph3-f2 Pb6-c4!? (Tweesnijdend) 9.Lf1xc4 b5xc4 10.0-0 Lf8-g7 11.Tf1-d1 Geeft pion d4 alvast een nuttige dekking. Na 11.Lh6?! Lxh6 12.Dxd6 Db6 betwijfel ik of wit voldoende compensatie heeft voor de pion die hij dan gaat verliezen) 11...0-0 12.Le3-h6 Lg7xh6?! 13.Dd2xh6 Dd8-b6 14.Ta1-b1! (geen verzwakkingen a.u.b.) Db6-a5 15.g2-g4!? Je moet het ijzer smeden als het heet is! Na het wat aarzelende spel van zwart heeft wit een ontwikkelingsvoorsprong en liggen er duidelijke kansen op de koningsvleugel. In deze fase zat Stefan letterlijk te zuchten en te steunen, moest lang nadenken (ik stond minstens een half uur voor in tijd!) en klaagde naderhand over zijn openingsspel en de zware dag die hij gehad had (wist natuurlijk ook mijn rating, maar wist hij veel dat hij tegen een echte pirc-kenner zat te spelen ...) 15...Pf6-e8 16.f2-f4! e7-e6 17.Td1-e1!? Lijkt sterk, dreiging Tel-e3-h3 en de e-lijn is ook nuttiger voor de toren dan de d-lijn, maar dit moment is een goed voorbeeld van *te traag aanvalsspel*.*

In zo'n scherpe stelling als deze moet wit doorzetten met 17.f5! Twee keer slaan op f5 lijkt me te gevaarlijk voor zwart, de g-lijn komt dan open waarvan wit dan profiteert middels Kg1-h1 en Td1-g1! Maar omdat zwarts enige verdedigingskansen f7-f6 is (bescherming van de 7e rij middels Dc7 of Ta7 en verhindert de komst van een wit paard op g5) wordt met 17.f5! direct het zwakke punt g6 aangetast. Zwart is dan dik in de problemen! Nu krijgt hij de kans om zijn verdediging te organiseren en kan het opengooien van de witte koningsvleugel als een boemerang gaan werken. 17.Td1-e1?! Ta8-b8 18.Te1-e3 (volgens plan, verhindert ook de counter Txb2) 18...f7-f6! 19.f4-f5 (te laat!) Tb8-b7! 20.Kg1-h1 (20.fxg6 hxg6 21.Dxg6 Tg7 geeft zwart teveel comp) 20...Tb7-g7 21.Tb1-e1?? Ook een leerzame fout, namelijk *slordig spel*. Ik probeer in het centrum de overhand te krijgen, wit stond trouwens nog steeds goed, maar nu krijgt zwart gratis tegenspel. 21...Da5-b6 22.d4-d5? Dit is het zeker niet, maar wat dan wel? Zwart veerde nu helemaal op en maakt het koel af, waarbij ik het op mijn beurt steeds warmer kreeg.... 22...c6xd5 23.e4xd5 e6-e5! Zwart sluit nu deskundig de tent en wit heeft allerlei zwaktes. 24.fxg6 Tg7xg6 25.Dh6-h4 Db6xb2 26.h2-h3 Db2xc2 De witte pionnen vallen als rijpe appeltjes. 27.Pf2-e4 Dc2-b2 *Neemt geen enkel risico en gelijk heeft ie!* 28.Te3-e2 Db2-b6 29.Te1-b1 Db6-c7 30.Te2-b2 Dc7-g7 De zwarte stelling lijkt nog steeds passief, maar Stefan heeft in deze uitvluggerfase een bommetje ingevlochten waar ik blind inloop: 31.Tb2-b8 Lc8xg4 32.h3xg4 Tg6-h6 33.Dh4xh6 Dg7xh6+ 34.Kh1-g2 Dh4-f4 35.Pe4-f2 f6-f5 36.g4xf5 Df4xf5 37.Pc3-e4 Df5-g6+ und aufgegeben (38.Kf1 Dxe4).

2) Falen in de afwerking.

Wie zei al eens: "Niets is moeilijker dan het winnen van een gewonnen stelling". Vele redenen zijn hiervoor aan te wijzen, ik ken ze (vrijwel) alle uit ervaring:

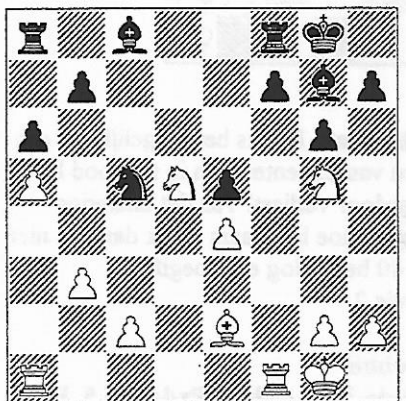
- *Tijdnoood (...)*
- *Zenuwen (ik ga winnen ..., ik moet winnen ..., geen fout maken)*
- *Concentratieverlies, vaak door onderschatting (die kruk zal zich ook nog wel even willoos laten afvoeren)*
- *Verrast worden door een kat in het nauw die 'rare' zetten doet*
- *etc., etc., naar eigen smaak en ervaring aan te vullen, ieder van ons kent wel die ervaring van grenzeloze zelfhaat, ooit door Donner zo plastisch omschreven.*

Het is een droevig feit dat ook op KNSB nivo (de hoofdklasse inclusief) in het laatste kwart van de wedstrijd vele halve en hele punten op knullige wijze verloren gaan. De laatste wedstrijd van ons eerste team tegen Paul Keres was daar ook een sprekend voorbeeld van. Minimaal een gelijk spel hadden we in handen, een half uur later was de strijd om de eerste plaats met 5-3 verloren gegaan. In de voorlaatste ronde van de PK (ik was weer enigszins 'onder de mensen' met 50%) mocht ik tegen 'good old' Ben van Geffen. Tegen deze sympathieke tegenstander van SV Moerkapelle (althans voor en na de partij ...), heb ik drie jaar geleden in de RSB competitie al eens een dramatische nederlaag geleden. In zijn vertrouwde stijl wist hij me toen vanuit bedenkelijke stelling met chaotisch aanvalsspel zelfs door mijn vlag te jagen. (Ben, ik weet dat jij als een van onze trouwste clubbladfans dit stukje zult lezen. Als ik je enig onrecht doe, dan vernemen wij dit graag via dit medium!) Ook in de nu volgende partij word ik er aan het eind helemaal vanaf geschopt, na eerst drie uur lang een duidelijk positioneel plus opgebouwd te hebben. Ik heb nu drie keer tegen Ben van Geffen gespeeld. Hieruit slechts een remise gescoord met wit, en dan nog na urenlang verdedigen (na een mislukte opening). Met zowel wit als zwart heb ik een partij verloren in het laatste kwartier, vanuit een betere positie. Een ding is zeker: Ben beschikt over een prima eindschot!

B.van Geffen - A. Segers / 6e ronde / Siciliaanse Draak

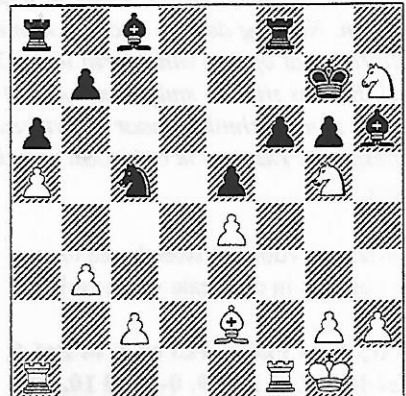
1.e2-e4 c7-c5 2.Pg1-f3 d7-d6 3.d2-d4 c5xd4 4.Pf3xd4 Pg8-f6 5.Pb1-c3 g7-g6 6.f2-f4 Pb8-d7 Een prachtig psychologisch steekspel ging aan deze zettenreeks vooraf. Ben ging er natuurlijk vanuit dat ik Pirc zou spelen. Zelf had hij in een van de eerste ronden een verdienstelijke remise gescoord met wit tegen de latere winnaar Middelburg, die zich ook van de Draak bediende. Bij die gelegenheid speelde Ben de Joegoslavische aanval (lange rochade van wit met Lc4) en bespraken Ben en ik de witte ambities en zwarte resources. Ik speel deze variant namelijk ook al enige jaren met wit; dat ik sinds kort ook de Draak met zwart speel 'vergat' ik hem te vertellen. Bij die gelegenheid liet Ben zich ontvallen dat hij ook soms de Löwenfisch variant speelt met 6.f4. Na de eerste schok van 'geen pirc' verwerkt te hebben, speelde Ben met veel aplomb 6.f2-f4, maar daar had ik me dus ook goed op voorbereid! (6...Lg7 7.e5! dxe5 8.fxe5 Pfd7 - anders 9.Lb5+ met voordeel voor wit - 9.e6 Pe5 10.Lb5+ Pbc6 (of Pec6) is nog net speelbaar voor zwart; 6...Pc6 is hier de meest gespeelde zet, maar 6...Pbd7 bevalt mij ook prima) 7.Lf1-e2 Lf8-g7 8.Lc1-e3 Deze zet in dit vroege stadium wordt door mijn theorieboek afgeraden. Als nadeel wordt genoemd de zwarte mogelijkheid om zijn paard met tempowinst naar

veld c4 te brengen. Op dit moment in de partij had ik nog geen flauw idee hoe ik dat voor elkaar zou moeten krijgen, maar ik had in elk geval een plan (!) en met enige medewerking van Ben komt het ook heel aardig uit de verf. **8...0-0 9.Dd1-d2 a7-a6 10.0-0 Dd8-c7** Zo, de voorbereiding van de manoeuvre Pd7-b6-c4 is voltooid en wit kan daar niet veel meer tegen doen. **11.a2-a4** Na mijn tiende zet ging ik even een plasje plegen en had inmiddels bedacht dat ik na een willekeurige zet van wit ook over de eenvoudige mogelijkheid **11...Pd7-c5 12.Le2-f3 Pf6-g4!** beschik met duidelijk voordeel. Terug aan het bord speel ik vervolgens vrijwel à tempo **11...Pd7-b6?! Heeft u dat nou ook wel eens...?!?** **12.b2-b3** Ziet er beroerder uit dan het is. Wit ziet in elk geval kans om het zwarte paard weg te houden van c4 en deze knol staat nu ook niet zo gelukkig op b6. Zwart komt echter toch nog in het voordeel middel **12...e7-e5!** **13.f4xe5 d6xe5 14.Pd4-f3 Pf6-g4 15.a4-a5 Pg4xe3 16.Dd2xe3 Pb6-d7 17.Pc3-d5 Dc7-c5 18.De3xc5 Pd7xc5 19.Pf3-g5!?**

Met nog een kwartier op de klok speelt Ben nu bewust de scherpste zet. Met **19.Pd2** zou hij berusten in een wat mindere stelling vanwege het zwarte loperpaar. Zelf had ik nog ruim een half uur over en had er alle vertrouwen in dat ik de concrete problemen, die opeens 'aus blaue hinein' opdoemen, de baas zou kunnen. Wit dreigt *straight* **20.Pe7+** en **21.Pxf7+** en daartegen helpen geen normale zetten: **19...f6?** faalt op **20.Lc4!** en na **19...Le6 20.Pc7 Tac8 21.Pcxe6** kan zwart het nooit meer winnen. **19...Lg7-h6!** Ik had snel genoeg uitgepuzzeld dat dit de enige manier was om winstkansen te houden. Nog 20 minuten op de klok over, maar het blijft wel ingewikkeld (en dat in zo'n ongeschijnlijk rustige stelling!) **20.Pd5-f6+ Kg8-g7 21.Pf6xh7!** Deze zet verraste me pas echt. Ik was van oordeel dat alleen **21.Pgxh7** speelbaar was voor wit, hoewel er dan twee machteloze witte paarden resteren die elkaar moeten blijven dekken (het idee alleen al ...). **21...f7-f6?!** Dat was mijn 'weerlegging' (**22.Pxf8 Lxg5** en zwart krijgt twee mooie stukken voor de toren). Maar veel beter is **21...Pxe4!** met hetzelfde idee + bonuspion (**22.Pxf8 Lxg5**) of

22.Pxe4 Kxh7 in beide gevallen met duidelijk voordeel voor zwart. Wits volgende zet is, in opkomende tijdnood, min of meer uit nood geboren maar ijzersterk.

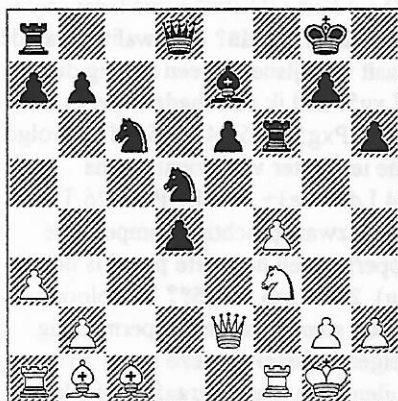
22.b3-b4! Met angst en beven zag ik deze witte mogelijkheid opdoemen. Inmiddels was ik me bewust van de gemiste kans **21...Pxe4!** en met groeiende ergernis stelde ik vast dat ik nu met **22...Pxe4?!** **23.Pxe4 Kxh7 24.Pxf6+** een belangrijke pion zou verliezen. **22...Tf8-d8?** De kwaliteit van de zwarte zetten daalt nu pijlsnel tot een treurig dieptepunt. Met **22...Lxg5!** had ik de schade beperkt kunnen houden (**23.Pxg5 fxc5 24.bxc5 Ld7** gevolgd door **Lc6** lijkt me iets beter voor zwart en na **23.Pxf8 Pxe4 24.Ld3! Le3+ 25.Kh1 P2+ 26.Txf2 Lxf2 27.Pxg6** heeft zwart prachtige compensatie voor de pion (loperpaar en het witte paard is nog steeds niet veilig). **23.b4xc5 f6xc5??** The bloody limit! Ik droom nog steeds van een oppermachtig loperpaar en weiger *halsstarrig* deze tegen zo'n knol op h7 te ruilen. Nee, dan begraaft ik mijn loper liever levend op h6! *Typische, leezame fout!* **24.Ph7-f6** Ik kom er wel uit, dank u. **24...Lc8-e6 25.Ta1-b1 Ta8-b8 26.Tb1-b6! Le6-a2 27.Pf6-g4 Td8-d7 28.Tf1-f6!** Ben gaat in zijn tijdnood akelig sterk spelen en ontwikkelt een enorme druk tegen de zwarte stelling. Als een weerloos konijntje afgeslacht te worden drukt het nog maar zwak uit. Ik had nog tijd genoeg, maar daar had ik nu niets meer aan. **28...La2-f7** Een mens moet toch wat (geldt ook voor een bedreigde diersoort). **29.Pg4xe5** En ik maar bang zijn dat mijn loper op h6 geruild zou worden tegen dit paard...! **29...Td7-e7 30.Tf6xf7 Te7xf7 31.Pe5xf7 Kg7xf7 32.c5-c6!** Heeft er nog eentje, een vlekkeloze afwikkeling (eindschot!) **32...Lh6-g7** Tatarata! **33.Tb6xb7+ Tb8xb7 34.c6xb7 Lg7-d4+** (het voelde niet eens als een schaak der wrake) **35.Kg1-f1 Ld4-a7 36.Le2xa6 Kf7-e6 37.Kf1-e2 Ke6-d6 38.Ke2-d3 Kd6-c5 39.La6-c4 Kc5-c6 40.e4-e5 Kc6xb7 (1-0)** De tijdcontrole is gehaald en ik kon het gelukkig opbrengen om de partij direct op te geven. Ben, nogmaals proficiat! We komen elkaar ongetwijfeld nog eens tegen op het schaakbord en eens zal mijn wraak zeéééer zoet zijn!

Daan's bureaula

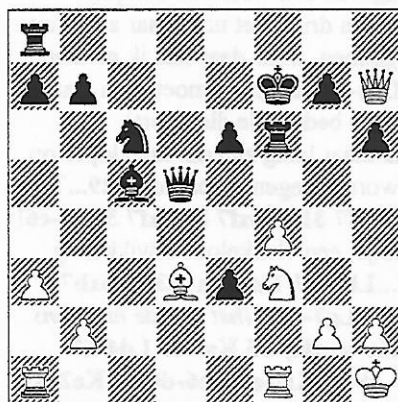
Elke keer beloof ik aan Maurits om een stukje te schrijven voor het clubblad. Helaas komt het er nooit van, want wat moet je schrijven. Na lang denken dacht ik natuurlijk een winstpartij. Ik zoeken in mijn bureaula, maar daar kon ik niets aantreffen wat op een winstpartij leek. Dan maar eens in die oude clubbladen kijken, misschien inspireert dat wel. Helaas zijn de stukjes van Albert Segers al van dermate niveau, dat ik mij daaraan niet waag en over Maurits met zijn Sveshnikov maar te zwijgen. Dan lees ik een stukje van Johan Quist, hij analyseert gewoon een verliespartij. Dat kan ik ook! Dan nog de vraag welke? Uiteindelijk is het deze geworden. Pak een bord en geniet mee!

Het was een externe pot voor het tweede, en tevens het bewijs dat ik nog niet in de ideale vorm verkeer. Ik met wit.

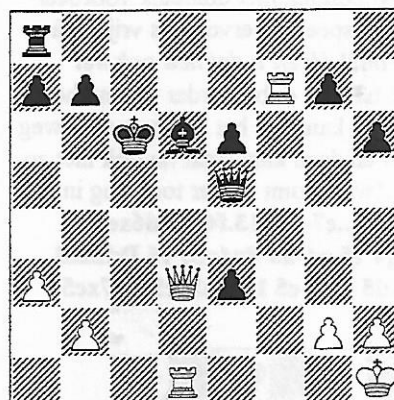
1. e4 Pf6 2. e5 Pd5 3. c4 Pb6 4. Pc3 c5 5. f4 Pc6 6. Pf3 d6 7. exd6 exd6 8. Le2 Le7 9. 0-0 0-0 10. d4 d5 11. cxd5 Pxd5 12. Pe4 cxd4 13. Ld3 Pdb4 14. Lb1 Le6 15. Peg5 h6 16. Pxe6 fxe6 17. De2 Tf6 18. a3 Pd5 U gelooft het misschien niet, maar dit is voor mij de ideale stelling. Pion achter en rommelen.

19. De4 Lc5 20. Ld3 Pe3 21. Dh7+ Kf7 22. Lxe3 dxe3 23. Kh1 Dd5 Nu wordt het tijd om te gaan oogsten!

24. Lg6+ Txxg6 25. Pe5+ Pxe5 26. fxe5+ Ke7 27. Dxxg6 Dxe5 28. Tf7+ Kd6 29. Td1+ Kc6 30. Dd3 Ld6

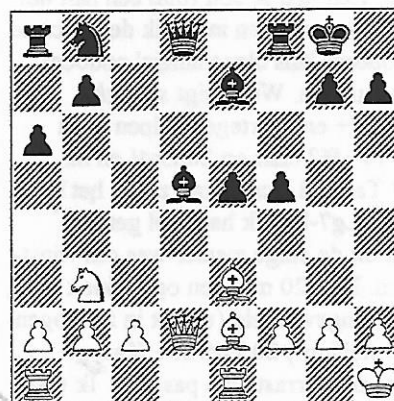
31. a4??? Dxh2 Mat. Hoe is het mogelijk dat een gezonde jongen van 25 lentes zich in tijdnood laat brengen en daardoor verliest? Als dat ziekerige gedoe nu al begint hoe langzaam zal ik dan wel niet schaken als ik 40 ben? Nog een toegift:

Meerkamp ronde 2

Wit: Daan S.

Zwart: H. Brobbel

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 6. Le2 e5 7. Pb3 Le6 8. 0-0 Le7 9. Kh1 d5 10. exd5 Pxd5 11. Pxd5 Lxd5 12. Te1 0-0 13. Le3 f5 14. Dd2?

14. ... f4 Wit verliest gewoon een stuk. Ik ging zitten wachten tot die Hans eens opgaf, hierdoor speelde ik minder secuur en presteerde het om zelfs nog de partij te verliezen.

Daan Smit

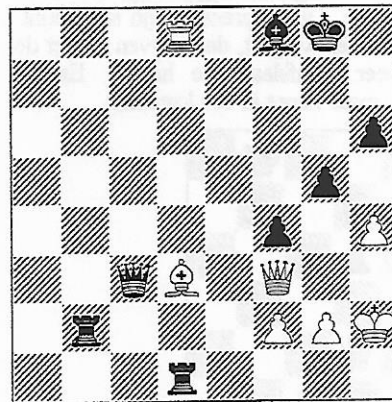
Tijdnoed

Oude mensen zijn slecht in tijdnoed. Gek eigenlijk, als je oud bent zou je er gewend aan moeten zijn dat je maar weinig tijd hebt. Ik ben zelf mijn hele leven al in tijdnoed. Vroeger bij het halen van de schoolbel en nu bij het afronden van rapporten op mijn werk. Tijdnoed, ik zou er dus gehard in moeten zijn, maar de laatste tijd zit ik juist flink te knoeien in tijdnoed, want ik word er niet jonger op. Nog fris van een lange vakantie zat ik achter het bord voor de wedstrijd tegen de carnavalsvereniging de Stukkenjagers uit Breda, die behalve twee dagen doorzuipen en een maand vasten ook behoorlijk kunnen schaken. Mijn tegenstander was een zwijgzame jongeman. Nadat ik hem drie keer tevergeefs wat te drinken had aangeboden, hij glimlachte vriendelijk maar verder geen woord, kwam Maurits me uitleggen dat het een Rus was.

Robbert Fokkink - Alex Possajennikov

1 e2-e4 Pg8-f6 2 e4-e5 Pf6-d5 3 d2-d4 d7-d6 4 Pg1-f3 Lc8-g4 5 Lf1-e2 Pb8-c6 Minder gebruikelijk dan e6 of c6. Ik ging voor mezelf wat te drinken halen en werd in de kantine aangeschoten door onze nieuwe teamcaptain Walter Theunisse. Onze nieuwe captain is één brok dynamiek. Hij is in de laatste 3 maanden vaker van haarstijl veranderd dan normale mensen in een heel leven. Ook op het gebied van coaching is hij vooruitstrevend. Walter had op mijn kaartje de begintijd van de wedstrijd een half uur te vroeg gezet, maar daar ben ik niet ingetrapt. Walter vroeg: "Vertel me na een uur spelen hoe je denkt dat je staat. Als ze me dan vragen hoe het team ervoor staat, kan ik een goed antwoord geven." Het doorgeven van een stellingsoordeel, dat is na 15 jaar KNSB een nieuwe voor me. Nog niet eens zo'n gek idee, maar de meeste oordelen zijn nogal voorspelbaar: **Erik**: Varieert van ik sta ietsje beter tot ik sta ietsje minder **Cor**: Ik sta gewonnen **Ron**: Zie Cor, **Robbert**: Achter welk bord zit ik? **Maurits**: Ik sta natuurlijk huizehoog gewonnen, maar eigenlijk zou ik het liefst zo snel mogelijk remise aanbieden. Geef me trouwens drie pils want het is dierendag. **Jim**: Heb ik gisteren nog op het bord gehad, allemaal theorie **Albert**: Zie Jim **Henri**: Begint een uiteenzetting over Spinoza **Henk**: Het is een hele leuke stelling **Ronald**: Zegt niets, trekt aan zijn sigaret en staart peinzend in de verte **Hans**: Zie Ronald R. 6 e5xd6 c7xd6 7 0-0 g7-g6 8 h2-h3 Lg4xf3 9 Le2xf3 Pd5-b6 10 Tf1-e1 Lf8-g7 11 Lc1-g5 d6-d5 De stelling is vastgelegd. Zwart gaat nu proberen te bewijzen dat de witte looper slecht is, door al zijn pionnen op wit te zetten. Wit gaat proberen de zwarte pionnen juist op de zwarte velden te krijgen. 12 c2-c3 h7-h6 13 Lg5-f4 0-0 14 Pb1-d2 e7-e6 15 Lf3-e2 Einde van de opening en begin van het manoeuvreren. De witte looper zoekt een andere diagonaal nu a8-h1 op slot zit en het paard gaat naar f3. Tijd om een rondje te maken langs de velden: Ron staat heel goed, zijn tegenstander was nota bene al eens aangekrant door Hans Gijswijt; Erik heeft iets onduidelijks maar hij kan niet slecht staan; Mauritz geeft iets weg, maar echte mannen malen daar niet om; Henk heeft een hele leuke stelling; bij Hans kan geen zinnig mens er iets van zeggen; Ronald heeft iets posiesjoneels en gaat dit jaar 9 uit 9 halen; bij Albert ziet het er vreemd uit, maar dat zal nog wel theorie zijn. 15 ... Pb6-c8 16 Le2-d3 a7-a6 17 Pd2-f3 b7-b5 18 Dd1-d2 g6-g5 De diagonaal voor de witte looper gaat open. 19 Lf4-h2 Tf8-e8 20 Dd2-e2 Pc8-d6 21 a2-a4 b5xa4 22 Ta1xa4 a6-a5 Nu was 23 Tf1a1 sterk geweest. Rustig de druk opvoeren op de a-pion en op het goede moment toeslaan. Mijn

volgende zetten zijn te haastig. 23 Pf3-e5 Pc6xe5 24 Lh2xe5 f7-f6 Ik dacht de a-pion te kunnen incasseren via b4 in combinatie met de penning over de a-lijn, maar helaas. 25 Le5xd6 Dd8xd6 26 Te1-a1 Dd8-c7 Alles gedekt en op b4 komt gewoon Dxc3. 27 De2-e3 f6-f5 De diagonaal van de looper zit weer dicht. 28 Ld3-b5 f5-f4 en nu is die weer open. 29 De3-e2 Te8-e7 30 Lb5-d3 e6-e5 31 d4xe5 Te7xe5 32 De2-f3 Ta8-b8 De zwarte koningstelling ligt open, zijn a-pion staat in en de d-pion is uitermate zwak. Als ik nu rustig T1a2 had gespeeld, dan had ik zwarts 2 zwakke pionnen van het bord kunnen grijpen voor de technische winst. 33 Ta4xa5 Tb8xb2 34 Ta5xd5 Te5-e8 Tijdnoed. Nog maar een paar minuten op de klok en ik ging zoeken naar een directe winst. Waar zit het mat? 35 h3-h4 Het beste is 35 Dh5 want nu faalt 35 ... Df7 op 36 Lh7+ (niet gezien) Kf8 37 Tf5, dus moet 35 ... Tc8. Wit dringt met 36 Dg6 de stelling in en wint. 35 ... Dc7xc3 36 Ta1-d1 Te8-e1+ 37 Kg1-h2 Te1xd1 38 Td5-d8+ Le7-f8

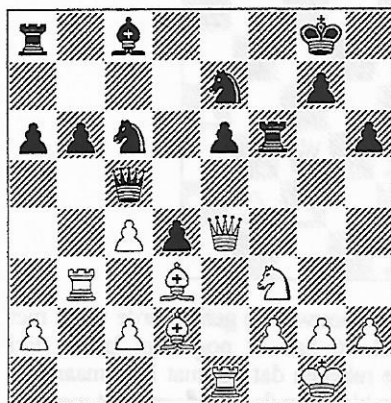

Hier zag iedere toeschouwer de geforceerde winst met 39 Dd5+. Op zet 36 had ik nog mijn laatste tijd gebruikt om uit te rekenen dat het mat liep, maar met 30 seconden op de klok zag ik het opeens niet meer na 39 Dd5+ Kg7 40 Td7+ Kh8. Hoe kon de dame ook alweer mat geven? Dus nam ik maar het zekere voor het onzekere en sloeg de toren eraf. 39 Df3xd1?? Tb2xf2 40 h4xg5 Possajennikov had nog 5 seconden op de klok en was net herstelt van de schrik toen hij 38 Td8+ om zijn oren kreeg. Hij had het mat wel gezien. 40 ... h6xg5?? Fout. Goed is 40 ... f3 en er ontstaat een interessante stelling als wit 41 hxg6 speelt. Zwart mag gewoon slaan op g2, want de pion op h6 is een beest: 41 hxg6 Txc2+ 42 Kh3 Df6 43 Db3+ Kh8 44 Txf8+ Dxf8 45 Dc3+ en hier kwam Rinus Degeling a tempo met 45 ... Tg7!! en hij hield het in alle varianten remise. 41 Dd1-h5 Tf2xc2+ 42 Kh2xc2 Dc3-d2+ 43 Dh5-e2 f4-f3+ 44 Kg2xf3 Dd2-f4+ 45 Kf3-g2 Kg8-

g7 46 De2-e4 Df4-d2+ 47 Kg2-g3. Zwart geeft het op. Dat was niet best, maar het liep nog goed af. Twee weken later moesten we voor de beker tegen SGS uit Soest. Vier jongens die keihard op de klok sloegen, in contrast met de keurig nette mannen van Shell, die speelden tegen het vierde. De keurig nette mannen zaten alle 8 aan het alcoholvrije bier, ze waren niet in de olie, de mannen van Shell. Veel hielp het niet, want ze werden op bijna alle bordes weggespeeld. Alleen De Vos liet zich in gewonnen stelling nog te grazen nemen door een achterbakse multinational en tankt nu alleen nog BP.

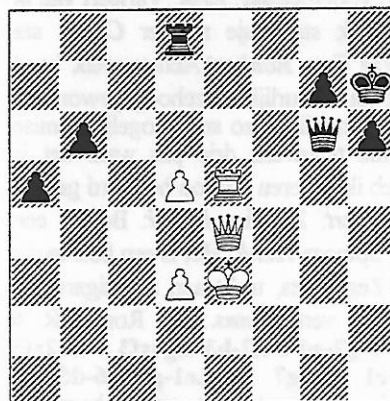
Robbert Fokkink - Mark Vermuts

1 e2-e4 e7-e6 2 d2-d4 d7-d5 3 Ph1-c3 Lf8-b4 4 e4-e5 c7-c5 5 Pgl-f3 Pb8-c6 6 d4xc5 Lb4xc3 7 b2xc3 Dd8-a5 8 Lc1-d2 Da5xc5 9 Ta1-b1 Pg8-e7 10 Lf1-d3 h7-h6 11 0-0 0-0 12 Tf1-e1 Ik speelde snel want mijn tegenstander speelde langzaam. Daar had ik na deze zet spijt van, want er zit een mooie zet in, die ik had gespeeld als ik maar wat langer had nagedacht. Na 12 Dc1 dreigt er zowel een offer op h6 als damevangst met Tb5. Na 12 Te1 krijgt zwart tegenspel over de f-lijn. "Hoe sta je?" informeerde Walter ten behoeve van de andere spelers. "Ik ga maar eens wat offeren", zei ik. **f7-f6 13 Tb1-b5 Da5-a3 14 c3-c4 d5-d4 15 e5xf6 Tf8xf6 16 Dd1-e2 a7-a6 17 Tb5-b3 Da3-c5** "Je zou toch wat offeren?" grijnsde Walter, die deze keer was verschenen als skinhead. Kan ik er wat aan doen dat hij steeds weigert op a2 te slaan. **18 De2-e4 b7-b6** Bondskanselier Schmidt gaf geen krimp toen terroristen dreigden een Lufthansa vliegtuig op te blazen. Als je één keer toegeeft, krijg je altijd te maken met nieuwe terroristen. Dat is precies mijn standpunt. Als je één keer een offer weigert, dan durven ze het de volgende keer weer. Erafslaan die handel. En zo offerde ik dus niet, maar hapte ik een kwaliteit.

19 Pf3-e5 Pc6xe5 20 De4xa8 Pe5-c6 Tijd om de balans op te maken. Zwart heeft nog 3 minuten voor 15 zetten en ik heb nog bijna een uur, maar mijn dame staat gevaarlijk ingesloten. Goed beschouwd kan zwart mijn dame nooit vangen, want als zijn loper weggaat, kan ik of naar b7 of naar a6, maar fijn is het niet. Ik werd er behoorlijk zenuwachtig van, ook omdat zwart in zulke grote tijdnood zat. In mijn angst zag ik steeds minder vluchtelden voor de dame. Mijn tegenstander, een jongen met beginnende baardgroei, had het tot nu toe niet handig aangepakt. Op verschillende plaatsen had hij het beter kunnen doen, b.v. met 9 ... f6 of door de pion op a2 te hakken, of door niet zo lang na te denken. Op zet 19 stond ik erg goed en had ik maar

rustig 19 c3 gespeeld om de zaak open te breken voor het loperpaar, gevolgd door een schaak op h7 en dan de koning uitroken. Hij zou het nooit hebben overleefd. Vanaf nu draaien de rollen om. De oude witspeler kan niet tegen de tijdnood van de jonge zwartspeler en wordt volledig van het bord gerampetampt. **21 Ld3-e4 Tf6-f8 22 Tb3-f3 Tf8-d8 23 Ld2-c1 e6-e5 24 Lc1-a3 Dc5-a5** niet gezien **25 Kg1-f1 Lc8-g4 26 Le4-d5+ Pe7xd5 27 Da8xc6** overziet de röntgenstraal via Tf8+, waarna wit een tikje beter staat **27 ... Lg4xf3 28 g2xf3 Da5xa3 29 Dc6-e6+ Kg8-h8 30 e4xd5 Da3xf3** Ik dacht goed te staan vanwege een sterke d-pion, maar ik sta verloren vanwege een waardeloze koningsstelling **31 Telxe5 Td8-f8** niet gezien **32 Kf1-e1 Df3xf2+ 33 Ke1-d1 Df2xb2 34 Kd1-c1 d4-d3 35 c2xd3 Dh2xa2** De klokken gingen een kwartier terug, uitvluggeren. De stelling is hopeloos. Veel maakt het niet meer uit, want Ron en Erik hebben gewonnen, waarmee de wedstrijd beslist is. Cor lijkt op remise te staan. **36 Te5-f5** de oude man speelt op een trucje: op Txf5 komt Dc8+ en eeuwig schaak **36 ... Da2-a3+ 37 Kc1-d2 Da3-b4+ 38 Kd2-e3 Db4-e1+ 39 Ke3-d4 De1-a1+** trapt niet in Dxe6 en wit wint **40 Kd4-e3 Da1-g1+ 41 Ke3-d2 Tf8-d8 42 Tf5-e5 Dg1-f2+ 43 Kd2-c3 Df2-c5+ 44 Ke3-d2 a6-a5 45 Tf5-h5 Dc5-d6** trapt niet in Txxh6+ en eeuwig schaak **46 Kd2-e3 Kh8-h7 47 De6-e4+ Dd6-g6 48 Th5-e5** overziet een geintje via Txxh6 en zowel na Kxxh6 Dh4+ als gxxh6 Dd7+ gaat de zwarte toren van het bord.

48 ... Td8-d6 49 Ke3-d4 a6-a5 50 Te5-e8 h6-h5 51 Kd4-e5 a4-a3 52 De4xg6+ Td6xg6 53 d5-d6 foutje, na Ta8 gaat wit zelfs voor een punt **53 ... a3-a2 54 Te8-a8 Tg6-g5+ 55 Ke5-e6 Tg5-a5 56 Ta8xa5 b6xa5 57 d6-d7 a2-a1D 58 d7-d8D Da1-f6+** in tijdnood ruilen we alles **59 Dd8xf6 g7xf6 60 d3-d4 a5-a4 61 d4-d5 a4-a3 62 d5-d6 a3-a2 63 d6-d7 a2-a1D 64 d7-d8D Da1-e5+ 65 Ke6-f7** dreigt mat in één **Kh7-h6 66 Dd8-h8+ Kh6-g5 67 Dh8-g7+ Kg5-h4 68 Dg7-g2 f6-f5 69 Dg2-f3 De5-e4 70 Df3-f2+ Kh4-g5 71 Df2-g1+ De4-g4 72 Dg1-e3+ f5-f4** nu is het eeuwig schaak, na elke andere zet blijft zwart gewonnen staan **73 De3-e7+ Kg5-h6 74 De7-d6+ Kh6-h7 75 Dd6-e5+ Kh7-h6 76 De5-d6+ Kh6-g5** ziet toch nog een mogelijkheid om eeuwig schaak te ontwijken **77 Dd6-f6** Ik kon een luidkeels MAT niet onderdrukken. Dat was niet best, maar het is nog goed afgelopen. De tegenstander van Cor probeerde de man van staal met handen te breken en werd pardoos mat gezet, waarmee hij de einduitslag op 4-0 bracht.

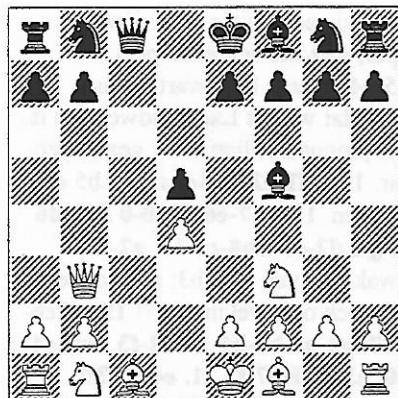
Robbert Fokkink

Fingerfehler

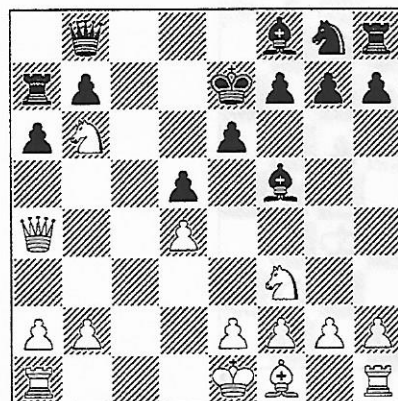
Overkomt ons allemaal wel eens; je speelt een bekende opening maar haalt 'even' de juiste volgorde van zetten door elkaar. Zonder erbij na te denken doe je een 'normale' zet om tot je ontzetting te ontdekken dat er iets mis is gegaan. Met soms desastreuze gevolgen, zie wat er gebeurt als je in het Slavisch iets te snel het obligate Lf5 speelt:

Wit: H Caro Zwart: E Lasker
Berlijn 1890

1. d2-d4 d7-d5 2. c2-c4 c7-c6 3. Pg1-f3 Lc8-f5 4. Dd1-b3 Dd8-c8 5. c4xd5 c6xd5

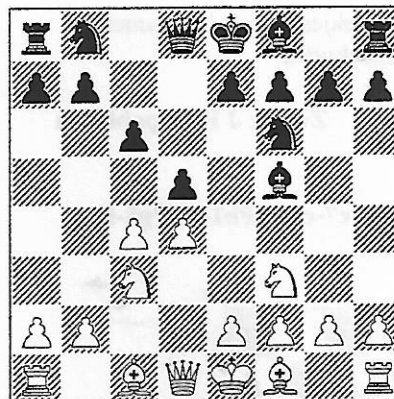
Omdat wit nog geen Pc3 heeft gespeeld kan zwart nog net d5 én b7 dekken. Onthoudt dit gegeven voor de volgende partij. 6. Pb1-c3 e7-e6 7. Lc1-f4 a7-a6 ? 8. Pc3-a4 Ta8-a7?? 9. Pa4-b6 Dc8-d8 10. Lf4xb8 Dd8xb8 11. Db3-a4+ Ke8-e7

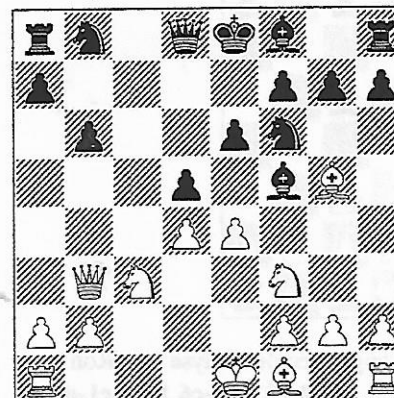
12. Ta1-c1 !! g7-g5 13. Pf3-e5 Pg8-h6 14. Pb6-c8+ 1-0 Dat van Wely niet de enige is die snel kan verliezen blijkt maar weer eens uit de klassieken. De witspeler is overigens samen met ene Kann de uitvinder van het laffe zetje 1..c6 tegen 1.e4. Dat het echt Lasker is die hier in 14 zetten gehakt wordt kan ik nog niet echt geloven; wie weet hier meer van? Het is dus van belang of wit al dan niet al Pc3 gespeeld heeft; staat ie er al dan moet zwart oppassen met Lf5. Want dan wint wit met Db3 minstens een pion

Wit: Ronald Ruytenberg Zwart: Rinus Degeling
Zomerladder 1997

1. d2-d4 d7-d5 2. c2-c4 c7-c6 3. Pb1-c3 Pg8-f6 4. Pg1-f3 Lc8-f5 (?)

Typisch geval van Fingerfehler zal Rinus gedacht hebben, want direct nadat hij de klok had ingedrukt begon hij met het hoofd te schudden. 5. Dd1-b3 b7-b6 ? Zwart heeft 2 alternatieven: Lc8 en met een paar tempi minder verder gaan en Db6. Hierop kan wit middels Dxb6, axb6 gevolgd door cxd5 zwart met een dubbelpion opzadelen. Volgens Ron Heusdens was dit kansloos voor zwart maar Rinus en ik zagen geen goede manier om van de dubbel te profiteren. Wisten wij veel, zie de 3e partij van dit artikel. Tijdens de partij was ik van plan om op Db6 met c5 te antwoorden. Na Dxb3, axb3 heeft wit de zwarte damevleugel in de tang en na Dc7 Lf4 ! staat wit m.i. ook goed. 6. c4xd5 c6xd5 ? De enige kans tot overleven ware nog Pxd5. 7. Lc1-g5 e7-e6 8. e2-e4 !

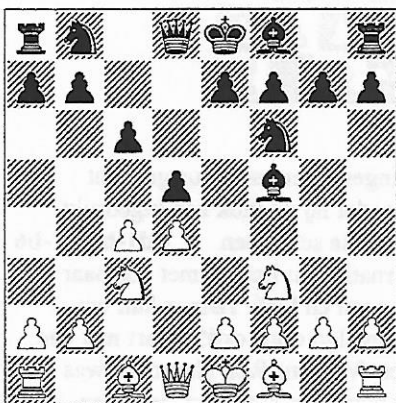

Hier dacht Rinus nog een minuut of tien na en zette toen de klok stil. Misschien een beetje vroeg maar wel

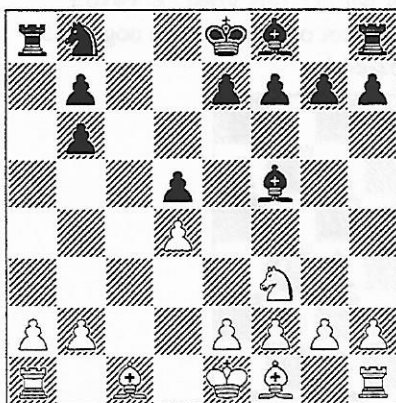
begrijpelijk: 8...dxe4 9.Lb5+,Pd7 10.Pe5 en zwart verliest niet alleen een stuk maar blijft nog steeds geprakt staan. Het alternatief 8...dxe4 9.Lb5+,Ke7 10.Pe5,Dxd4 11.Lc6,Dxe5 12.Lxa8 is vanwege zwarts achterstand in ontwikkeling ook geen pretje. Henk Ochtman (wie anders ?) meende nog een redding te zien in 8...dxe4 9.Lb5+,Ke7 10.Pe5,Dd6 'en zwart blijft een pion voor !' Na 11.Lf4 zie ik echter geen bevredigende voortzetting voor de zwarten. Op zich is deze partij niet zo goed dat ie vanwege tactische dan wel strategische bijzonderheden in het clubblad thuisheert; hij getuigt meer van een 'off day' van de verliezer dan van enige bijzondere prestatie van de winnaar. ware het niet dat ik, snuffelend in oude boekjes (dat doe ik namelijk graag) de volgende tegenkwam:

Wit: D Janowski Zwart: J R Capablanca
New York 1916

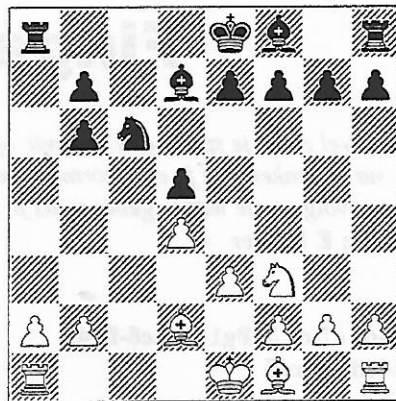
1. d2-d4 d7-d5 2. c2-c4 c7-c6 3. Pb1-c3 Pg8-f6 4. Pg1-f3 Lc8-f5

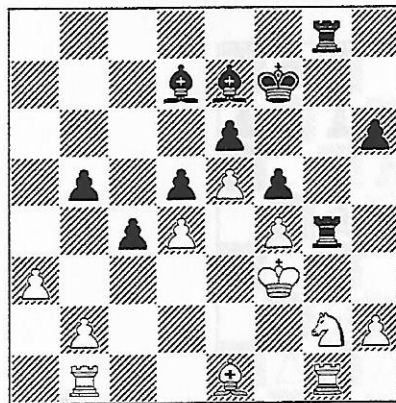
Die stelling heb ik meer gezien, gauw kijken hoe dit verder ging. 5. Dd1-b3 Dd8-b6 6. Db3xb6 a7xb6 7. c4xd5 Pf6xd5 8. Pc3xd5 c6xd5

En de stelling uit bovengenoemde analyse met Ron en Rinus staat op het bord. 9. e2-e3 Pb8-c6 10. Lc1-d2 Lf5-d7 !!

In zijn schijnbare eenvoud een geniale zet ! Zwart 'on'ontwikkeld de loper, met het volgende plan: Pc6-a5, b6-b5 en Pa5-c4 waarna het zwarte paard dermate dominant staat dat wit tot Lxc4 gedwongen is. Na bxc4 is dan zwarts pionnenstelling weer gezond en heeft hij het loperpaar. 11. Lf1-e2 ? Beter 11.Lb5 om zwarts plan te verhinderen. 11... e7-e6 12. 0-0 Lf8-d6 13. Tf1-c1 Ke8-e7 14. Ld2-c3 Th8-c8 15. a2-a3 ? Onbegrijpelijke verzwakking van veld b3; zelfs onze hoofdredacteur zal dit toch ook wel inzien ?! 15... Pc6-a5 16. Pf3-d2 f7-f5 17. g2-g3 b6-b5 18. f2-f3 Pa5-c4 19. Le2xc4 b5xc4 20. e3-e4 Ke7-f7 21. e4-e5 ?? Ontneemt zijn eigen paard het enige veld waar dit nog actief kan worden: 21. exd5, exd5 22. f4 gevolgd door Pd2-f3-e5 had nog overlevingskansen geboden. 21... Ld6-e7 22. f3-f4 b7-b5 23. Kg1-f2 Ta8-a4 24. Kf2-e3 Tc8-a8 25. Ta1-b1 h7-h6 26. Pd2-f3 g7-g5 27. Pf3-e1 Ta8-g8 28. Ke3-f3 g5xf4 29. g3xf4 Ta4-a8 30. Pe1-g2 Tg8-g4 31. Tc1-g1 Ta8-g8 32. Lc3-e1

32. ... b5-b4 ! Met dit pionoffer maakt zwart de weg vrij voor de loper die uiteindelijk op e4 terechtkomt. 33. a3xb4 Ld7-a4 34. Tb1-a1 La4-c2 35. Le1-g3 Lc2-e4+ 36. Kf3-f2 h6-h5 37. Ta1-a7 Le4xg2 38. Tg1xg2 h5-h4 39. Lg3xh4 Tg4xg2+ 40. Kf2-f3 Tg2xh2 41. Lh4xe7 Th2-h3+ 42. Kf3-f2 Th3-b3 43. Le7-g5+ Kf7-g6 44. Ta7-e7 Tb3xb2+ 45. Kf2-f3 Tg8-a8 46. Te7xe6+ Kg6-h7 0-1 Want na 47. Th6+, Kg7 48. Kg3, Ta3+ 49. Kh4, Th2 is het mat.

Ronald Ruytenberg

To crush another man's ego

Al mijmerend over mijn diverse roeiboten losgooiende conclusie aangaande het door iedereen mordicus overziende verband tussen de moordpartij op de laatste der Mohikanen en hun tour de la Gillette syndroom, schoor mij plotsklaps een uitspraak van Bobby Fischer te binnen. Tijdens een T.V. interview, begin jaren '70 riposteerde Fischer op een vraag: 'Wat nu de essentie van het schaken voor Bobby Fischer inhield', op sinistere wijze lachend, met: 'To crush another man's ego!' klare heldere taal nietwaar? Maar wat betekend dit nu voor U? Als schaaktherapeut wil ik u behoeden om er een dergelijke schaakintentie op na te houden. Per slot van rekening was Fischer, in tegenstelling tot u, een zeldzaam genie, de verlossende maëstro van het schaken. Bobby Fischer, de sublieme schaakvirtuoos, die helaas door calculerende individuen, functionalisten van het eerste uur, categoriseren gekarikaturiseerd tot een narrige infantiele stumper, die door een speling van het lot toevallig een leuk potje kon schaken en als opgelegd pandoer ook nog eens werd gestigmatiseerd tot een warrige querulant. Afgunst nijd en jaloezie waren de pijlers waarop deze danse macabre door een armada zelfgenoegzame sociopaten, rapalje van het ergste soort, werd uitgevoerd. Deze armada aangevoerd door Karpov, de vijfde colonne van de schaakwereld; deze naargeestige obscurantist, bloedzuiger 'pur sang', had ten doel om coûte que coûte Bobby Fischer via de idee-fixe van het onderschofferende zondebok mechanisme op een gechargeerde rigoureuze wijze de schaakwereld uit te rangeren. Karpov, de geniepige arrivistische intrigant, deze te lang gekoesterde adder aan veler borsten, deze groteske pluk, wiens summum van erudiete eruptie hooguit bestaat uit een soort revan-chistische emotionele constipatie onlosmakelijk verbonden met zijn Bonaparte trauma. Dit paar visseogen op steeltjes durfde de schaakconfrontatie vis à vis met Bobby Fischer, de solitaire antiheld, domweg niet aan! In het licht van het voorafgaande vraagt u zich af, hoe uw schaaktherapeut toch aan al die informatie komt? Welnu een lang bewaard geheim zal uw deelgenoot worden! Begin jaren '70 (Bobby Fischer was glorieus wereld kampioen schaken op IJsland geworden) werd ik getipt door een goede kennis uit België (De personificatie van het Mother-lock-up-your-daughter type) dat Bobby Fischer een besloten schaaksimultaan zou geven in het pittoreske plaatje Paternoster. Deze simultaan werd gefinancierd door een bekende maecenas, een neef van mijn kennis (Aha!). A posteriori beschouwend dwong alles mij richting de schaaksimultaan, alle toevalsstatistieken ten spijt, een soort zugszwang dus. Nadat mijn kennis bevestigde dat ik gratis en voor niets kon meespelen in de simultaan aan het toegevoegde elfde bord, vertrok ik per auto naar Paternoster. Het was schitterend weer toen ik de bosrijke omgeving van Paternoster inreed. De mooiste zangvogels zongen hun mooiste lied en nu eens **niet** te midden van de grofste barbaren. Opmerkelijk en bijna frappant was, dat hoe meer ik Paternoster naderde, hoe meer lifters ik tegenkwam. Het echech van de axioma's? Bij het binnenrijden van paternoster werd ik overweldigd door een extatisch déjà vu gevoel alsof ik pardoes in de parallelle spirituele dimensie terecht was gekomen. Maar al snel nam nieuwsgierige agitatie de overhand, toen ik het gigantische landhuis betrad, alwaar de simultaan gehouden zou worden. Ik werd vriendelijk nar de speelzaal gedirigeerd, terwijl de koloniale grandeur en post-modernistische kitsch, afgezet tegen een neo-realistisch, actief nihilistische design, als interieur mij nauwelijks kon imponeren. In de speelzaal aangekomen bleken de overige tien simultaanspelers reeds achter hun bord te zitten, hetgeen ik ook maar deed. Er verscheen in de ruime speelzaal en eminente gris-achtig heerschappij, de landlord, maecenas en organisator van het geheel met een korte speech, Bobby Fischer introducerend. Hoewel iedereen Bobby Fischer verwachtte kwam hij toch onverwacht als een Deus ex Machina de speelzaal binnen gestormd. Na een korte knik en groet startte de simultaan. Bij mijn bord aangekomen gebeurde iets ondefinieerbaar, Bobby Fischer en uw schaaktherapeut hadden, via oogcontact, een universele blik van verstandhouding en tegelijkertijd begrepen wij, dat we zielsverwanten waren. Het was alsof de tijd even stil stond. Bobby ging verder met de simultaan die er voor mij niet meer toe deed. Ik trachtte, daarom dan ook, via indiscrete observatie van de ander tien simultaannemers te peilen op wat voor leest zij geschoeid waren. Wat waren hun motieven om mee te doen? Hoe dan ook Fischer maakte korte metten met hen, terwijl hij mij duidelijk ontzag. Opvallend was het schijnbaar taai verzet van een klein nerveus mannetje, net in het pak, met een schitterende combinatie werd ook hij van het bord geruimd. Ondertussen had Bobby mij, veelbetekenend glimlachend, remise voorgesteld, in een ruïne van een stelling, hetgeen ik gênant gretig accepteerde. Het kleine nerveuze mannetje had zijn bekomst en struikelde nog eens over een deurdrempel, toen hij zich trachtte te verwijderen. Hierbij kletterde zijn zonnebril op de grond,

waarbij twee bolle visseogen opdoemden. Het was Karpov, die incognito Fischer had willen uittesten en die in zijn éne ooit tegen Bobby Fischer gespeelde partij, notabene in een simultaan, al van het bord geveegd was. Dit maakte Fischer tot een angstgegner voor Karpov, hetgeen zijn latere smerige handelwijze deels verklaarde. Met Bobby Fischer heeft uw schaaktherapeut nog steeds telepatische contacten. Bobby is geslachtefferd door het volk en voor het volk, zo voelt hij het. U allen schaakbeoefenaars, is hier mede debet aan. Wees geen doorgeschoten Farizeeër en trek Bobby over de schaakstreep, dan kan het schaken pas weer echt interessant worden.

Sic transit gloria mundi!

Setrak Avakian, Schaaktherapeut

Fianchetto I

banaal			genomen
trauma			voorkomen
misdaad			genoemd
onlangs			verzoend
niks	aan	de	hand
staat	staat		gerant
ieders			gedaante
tijdloos			geraamte
jeugd			explosief
vadertje			dief
verontschuldigen			aanvaard
schuldeloos			opgebaard
ongelijk			verdeeld
liefde			gekeeld
niks		hoeft	meer
alles	doet	zo'n	zeer
		mijn	god
alles	doet		zeer

refrein:

gorgelend lachje
opsnuivend slijm
dum dum dagje
niet ter zake doende rijm

Fianchetto II

gebroken		ogen
zoveel	tranen	laat
postume		parodie
alle	talen	naakt
bij	zoveel	melodie
van	vergeefse	ademtochten

Ik wou dat je nog leefde
Ik ben razend over mij vertrapte onschuld
Ik ben razend over mij onontkoombaar lot
Ik ben razend omdat jij dood bent
ik wou dat je nog leefde

refrein:

gorgelend lachje
opsnuivend slijm
dum dum dagje
niet ter zake doende rijm

S.A.

prijsvraag

Welke oud wereldkampioen schaken van vóór de tweede wereldoorlog zou onderstaande slimerick geschreven kunnen hebben? Onder de inzenders van het juiste antwoord wordt een fles Beaujolais 1997 verloot!

Slimerick

Zie hier de schaamteloze hypocrisie van de hond uitgelaten geflankeerd door een tapdansende zoutzak groezelig duo, dat stad en land schoffeert blijkbaar geen plaats in het hiernamaals ambieert desondanks door het gros aanbeden en begeerd hierop past slechts één afdoende antwoord

MIAUW!

De Pancasila

Heerlijk, die flexibiliteit van de Nederlandse Schaakbond 's beroepscommissie. Daar geniet ik nu van. Dat zulke burgerlijke regelneukertjes al gniffelend een moeilijke uitspraak (inzake vermeende promotie kansen Overschie 1ste team) verbloemen door te wijzen op de geldende reglementen (Dit artikeltje ligt alweer een tijdje op de harde schijf en lijkt daarom wat oude koek). Bureaucratie ten top en toch algemeen geaccepteerd door alle deelnemers van deze landelijke competitie. Het is bekend: "hoe consequenter men handelt, hoe dichter men in de buurt van de duivel komt". Het gaat niet aan, en het zou niet mogelijk moeten zijn, de schaakbond met dit soort artikelen dicht te timmeren. Mijn huidige land, met zijn ontelbare indrukken en gewoonten, heeft destijds onder Soekarno ('Heren', zei Soekarno tot de commissieleden, 'samen moeten wij zoeken naar een gemeenschappelijk filosofisch fundament - geen compromis, maar iets waarover we het allemaal eens zijn) de Pancasila, die de grondslag is van de Indonesische staat, in het leven geroepen. Deze filosofie is bedoeld als de cement in het bouwwerk van de nationale eenheid en laat dus geen ruimte voor tegenstellingen en conflicten. Een van de vijf "zuilen" waar de Pancasila op rust is die van "overlegdemocratie", vrijvertaald in het alles onderhandelbaar laten zijn. Dat onderhandelen kost tijd en gaat ver. Maar natuurlijk geeft het toch iets van genoegdoening daar regels zelf ingevuld kunnen worden. Zeker als je aan de goede kant van de maatschappelijke lijn staat. Of moet ik zeggen alleen maar dan kan je hier de voordelen van zien.

Maar regels zijn regels en prestatieloon is nog niet algemeen geaccepteerd goed. Toch zou de Nederlandse "koren-maaiveld" mentaliteit, die geen ruimte laat voor ambitieuze vechters, een positieve wending moeten nemen en de eerlijke sporter een kans geven om daadwerkelijk het inhoudelijke niveau van "regionale zuid-west district-rijnsmondlandskampioen" te ontstijgen. Een zogenaamde ouderwetse of idealistische gedachten die in een top-welvaart-economie zoals de Nederlandse, geen voedingsbodem heeft of zal krijgen. Een land wat door de decenia heen de grootste gemene sociale deler gevonden lijkt te hebben. Toch denk ik dat deze maatschappelijke regelgeving misschien meerdere positieve kanten van deze "deler" met ze mee draagt, vooral nu het tot mij doordringt (vergeef mijn naïviteit) doordat ik op afstand woon en een heel ander beeld krijg van alle Nederlandse gebeurtenissen, de "jungle" mentaliteit-fase meer

dan ontgroeit. Ook besef ik nu pas wat voor een bijzondere man Kasparov is die al jaren bezig is met zijn "struggle-for-live". Vroeger was ik niet te spreken over zijn opgeblazen arrogantie en koos steevast Karpov als mijn held (onlangs nog meegemaakt hoe hij kloep kreeg van "onze" plaatselijke held maar dat had veel weg van wat in dit land zo gewoon is; namelijk "kopen" en "gekocht" worden). Door voor Karpov te kiezen heb ik danwel menig weddenschap verloren, feit blijft dat Karpov lui en gemakzuchtig was en vooral dreef op zijn talent wat meer tot mijn verbeelding spreekt. Trouwens, volgens Ree is het Botwinnik die ooit eens beweerde dat het niets zal worden met Karpov omdat hij geen talent heeft. Al lezend op het internet het internationale wereld- en schaaknieuws, alsmede in conventionele vormen schaakliteratuur waaronder "Schitterend schaak" van Ree, dwingt de daarin beschreven ondernemings energie van Kasparov (weliswaar vaak gebaseerd eigenbelang) respect bij mij af. Zijn besproken visie op politiek in Rusland past goed bij het beeld wat ik in dit land krijg. In dat opzicht is er m.i. geen verschil tussen derde en tweede wereld landen (soms een onderwerp van discussie alhier). Het is dan ook jammer dat onze voorvechter een smadelijke nederlaag heeft geleden op computer-schaakgebied. Vanzelfsprekend worden van zijn kant allemaal excuses aangedragen die m.i. niet eens onterecht zijn maar moeilijk uit te leggen aan mijn belangstellende vrienden die vragen naar de aard van de wereldkampioen zijn opmerkingen. Alleen excuses is niet wat telt in deze werelden. Absolute macht is het enige wat die leiders bezighoudt. Of dat nou op schaak of politiek gebied is. Dat beide fenomenen in de voormalige Soviet Unie niet gescheiden waren is al langer bekend. Wat het daadwerkelijk inhield en houd is door mij nooit begrepen totdat ik een tijdje in Indonesie gewoond had. Na het eerste jaar in allerlei vertelde "lokale broodjes apenverhalen" geloofd te hebben, bleven mijn ogen gelukkig niet eeuwig gesloten hetgeen tot een kortstondig maar hevige periode van ware culture shock ervaring leidde. Met name toen ik door kreeg hoe de nationale politiek op macro en micro niveau zich gedraagt en vast geroest lijkt te zitten. Toppunt van politieke macht en intriges is voor mij nog steeds de onlangs uitgevoerde kernproeven van de Fransen in de Stille oceaan. Niet vaak is zo'n internationale commotie en lobby ontstaan om voorgenomen plannen van ingenomen chauvinisten te doen omslaan. Ik weet niet of de Franse regering haar

eigen economische slachtoffers (een niet gering aantal middenstanders) in bepaalde mate financieel heeft gecompenseerd. Waarlijk niet kinderachtig als je een bloeiend bedrijf hebt wat gebaseerd is op de export van Franse goederen ten gronden ziet door eigen eerder gemaakte keuzen in de vorm van democratisch gekozen beslissingnemers. Politiek gezien echter, dwingt de Franse regering respect af omdat ze m.i. precies door hebben hoe wereld politiek gespeeld moet worden en waar de grenzen liggen dus doen waar jezelf "zin" in hebt. Wereld politiek kent geen genade, is voor mij lang niet altijd te vatten en lijkt op een speeltuin in het groot. Alles mag en dat individuen kapot worden gemaakt doet niet ter zaken, en misschien wel terecht, want wat is een wereld zonder verderfelijke figuren die de samenleving zowel economisch als maatschappelijk complex en ondoorzichtig houden in al zijn hoedanigheid. Soeharto, ook een politicus die makkelijk bij deze "groten der aarde" behoort en (zijn) regels van "het" spel bijzonder ver heeft laten doorvoeren. Je moet wel bepaalde karakter eigenschappen hebben voor dit soort functies. Een goede vriend van mij die een paar keer met deze volksleider gesproken heeft geeft tijdens ons wekelijkse bij-klets-uurtje al zoekend in zijn kamer aan hoe medogenloos deze man is. Rondkijkend in zijn hotel-appartement zegt hij dan; "nee niet die wanden, maar dat wat er onder dat hardhout zit, zo hard". Men zegt wel eens dat een volk zijn leider krijgt die het verdient. Na dik een jaar al redelijk berustend in 's lands eer en gewoonten wil ik glimlachend deze uitspraak graag beamen. Want wat ik nooit voor mogelijk heb gehouden gebeurt hier toch. Werkelijk waar, als hollandse jongen klapperen iedere dag weer je oren. Masale volksverlakkerij. Inflatie, politieke statements, controle, overheidsreguleringen, alles maar dan ook alles is puur en alleen gericht op leugens om de algemene hebzucht gestalte te kunnen geven. Het straffeloos liegen van deze regering grenst niet aan, maar passeert die van het ongeloof. Niet alleen financieel worden andere plaatjes geschetst, ook andere zaken worden bijzonder glashard ontkent (net zoiets als het nooit toegeven dat je vreemd gaat, ook al word je in bed betrapt. Zeg dan zoiets dat je wat aan het uitleggen was!) Daarnaast de angstige controle op staatsgevaarlijke en ondermijnende activiteiten. Het schijnt zelfs dat emails steekproefsgewijs worden onderworpen aan censuur met alle gevolgen van dien. Ook ik loop dus een risico zodra ik kritische kanttekeningen plaats bij het hier in den lande gevoerde beleid (wat ik niet zou durven). Verschillende boeken zijn hier over geschreven en stuk voor stuk als verboden literatuur betiteld. Hoewel andere controles contintieus uitgevoerd worden, behelst literatuur verboden alleen het niet mogen verkopen en in het openbaar bezit hebben van deze literatuur. Dat deze

boeken en masse worden gekopieerd geeft aan dat niet iedereen slaapt. Wederom het laatste boek van Ree (zou je moeten kopen) aanhalend, beschrijft hij in verschillende makkelijk leesbare hoofdstukken over de langzamerhand volledige openbaring van het Russische systeem van volkscontrole of zoals je wilt, totale onderdrukking van de burgerij. Alle in dit boek geschreven "gekke fratsen" die de Partij uithaalde om de onderdanen aan het regime te onderwerpen roepen bij mij steeds weer de gedachte op van "hier gaat het precies op dezelfde wijze". Maar dan ook precies en anno 1997 dus nog steeds. "Glasnost" is hier nog niet uitgevonden vooral omdat het niet gewenst is. Het onbegrip, over beter gezegd, het ongeloof van buitenstaanders is dan ook zo herkenbaar voor mij omdat ik hetzelfde heb. Ree beschrijft ook hoe Kasparov in de praatshow van de Verenigde Staten, Larry King's uurtje de afloop van de juist uitgebroken revolutie (door zijn net afgeronde match tegen Anand was hij nog in New York) voorspelde. Kasparov werd (zeg maar) uitgelachen door Larry en andere aanwezige vooraanstaande politieke deskundigen vanwege zijn onrealistische uitlatingen. Later bleek dat hij het compleet bij het juiste eind had en dat de door hem genoemde zogenaamd minder relevante aspecten de grootste rol van betekenis hebben gespeeld. Toch legt deze onrealistisch aandoende handelwijzen een zware wissel op dit soort landen. Vooral in economisch opzicht. En dat geldt niet alleen voor Rusland. Thailand is het eerste land wat op zijn flicker heeft gekregen. "Hosanna" verhalen noem ik dat altijd, van economische groei en welvaarts mogelijkheden inclusief een onevenwichtige betalingsbalans kregen, hoe is het mogelijk, onverwacht een bijzonder harde knau. In het begin ging nog het gerucht dat een democratische filantroop-speculant uit de regio op basis van zijn politieke power en inmenging 2 landen (die in wel heel bijzondere mate de mensenrechten schenden) uit het Asean-pact moesten worden geweerd. Hij zou het hele gebeuren zo gemanipuleerd en in scene hebben gezet om via bepaalde constructies zijn speculatiefondsen winstgevend te laten worden. Zo zie je maar hoe mensenrechten gevoelige onderwerpen kunnen zijn als het om geld gaat. Later bleek natuurlijk dat een meer structurele en andere oorzaken hier aan ten grondslag lagen. Een en ander uitgebreid beschreven in de Westerse pers. Thailand bevindt zich heden ten dagen in een verschrikkelijk diep dal. Vele bedrijven en instelling zijn bankroet. Import ligt totaal op zijn gat en de internationale bedrijven vetrekken met grote getalen. Het is jammer dat dit "incident" vervolg kreeg in de regio en overal de ballonnen die de landelijke economie-en symboliseren, lek prikten. Achteraf niet echt verwonderlijk als je onder andere bedenkt dat de buitenlandse investeringen vooral werden aangewend om de rijke en listige politici en